

نیاز غذایی هندوانه رقم چارلستون گری در اراضی نسبتاً سبک جیرفت

محمدرضا ساردویی

کارشناس خاکشناسی مرکز تحقیقات کشاورزی جیرفت

متوسط مصرف جهانی کود حدود ۸۰ کیلوگرم در هکتار، در آسیا ۶۷ کیلوگرم و در کشورهای توسعه یافته در حدود ۱۱۶ کیلوگرم می باشد. طبق آمارهای موجود مقدار مصرف در واحد سطح در کشور ما در حواصل سالهای ۶۳-۴۳ حدود ۱۰۰ کیلوگرم در هکتار یعنی نزدیک به مصرف کشورهای توسعه یافته می باشد. در حالی که در سالهای اخیر رشد مصرف کودهای شیمیایی در کشور ما بسیار سریع بوده معهذ در طول این مدت افزایش عملکرد محصول بارشده مصرف کودهای شیمیایی متناسب نبوده که این موضوع به مصرف غلط و بی رویه و نامناسب کود شیمیایی برمی گردد. این عمل نه تنها تعادل فیزیکی و شیمیایی خاک را بهم زده بلکه کشاورزان نیز متضرر می سازد. جالبی کار جیرفتی نیز کود در اسلیقه ای مصرف نموده و این بستگی به تجربیات و قدرت خرید کود توسط کشاورز دارد. به همین منظور ارائه یک فرمول کودی مناسب در منطقه ضروری به نظر می رسد. هدفهای این آزمایش عبارتند از: ۱- ارائه فرمول کودی مناسب جهت کاشت هندوانه و ۲- جلوگیری از مصرف بی رویه کود در مزارع. بدین منظور قطعه زمینی به مساحت تقریبی ۳۰۰۰ متر مربع در مرکز تحقیقات کشاورزی جیرفت انتخاب و در دیماه مطابق عرف محل جهت کاشت آماده نموده بطوریکه هر تیمار از چهار خط کاشت با فواصل ۸۰×۶۰ سانتیمتر و کورتهایی به ابعاد ۱۰×۳ متر تشکیل شده و برای هر تیمار یک خروجی جداگانه در نظر گرفته شد تا آب اضافی هر کرت وارد کرت های دیگر نشود. پس از مشخص شدن محل تیمارها و تکرارها نمونه مرکب از عمق ۲۰-۵ سانتیمتر تهیه و پارامترهای بافت، EC، pH، P، K و درصد اذت کل مورد تجزیه قرار گرفتند. این آزمایش بصورت فاکتوریل در قالب طرح بلوکهای کامل تصادفی که در آن از چهار سطح فسفر از منبع کود سوپرفسفات بمیزان ۱۲۰، ۶۰، ۳۰ و ۱۸۰ کیلوگرم اذت خالص در هکتار که در آن از چهار سطح اذت از منبع کود اوره بمیزان ۱۸۰، ۱۲۰، ۶۰ و ۳۰ کیلوگرم P_2O_5 خالص در هکتار استفاده شد. این آزمایش با ۱۶ تیمار و چهار تکرار جمعا " در ۶۴ کرت آزمایشی به مرحله اجرا درآمد. تمامی کود فسفره و کود اذت همراه کاشت و به صورت نواری در شیباری به عمق ۱۰ سانتیمتر و در فاصله ۸-۷ سانتیمتری از محل بسدر قرار گرفته و بقیه کود اذت در فروردین ماه مصرف شد. سایر عملیات داشت طبق عرف محل انجام گرفت. پس از اجرای آزمایش در سه سال متوالی و توزین عملکرد تیمارها، وادغام نتایج سه ساله تیمار ۱۲۰ کیلوگرم اذت خالص و ۱۸۰ کیلوگرم فسفر خالص در هکتار به عنوان تیمار برتر و قابل توصیه معرفی گردید.